

ANADOLU'DA KIRSAL MİMARLIK MİRASI ve KORUMA

1	Ders Adı:	ANADOLU'DA KIRSAL MİMARLIK MİRASI ve KORUMA
2	Ders Kodu:	MIM4055
3	Ders Türü:	Seçmeli
4	Ders Seviyesi	Lisans
5	Dersin Verildiği Yıl:	4
6	Dersin Verildiği Yarıyıl	7
7	Dersin AKTS Kredisi:	3.00
8	Teorik Ders Saati (saat/Hafta)	2.00
9	Uygulama Ders Saati(saat/Hafta)	0.00
10	Laboratuvar Ders Saati (saat/hafta) :	0
11	Dersin Önkoşulu:	Yok
12	Dersin Dili:	Türkçe
13	Dersin Veriliş Şekli:	Yüz yüze
14	Dersin Koordinatörü:	Araş.Gör.Dr. ELİF ACAR
15	Dersi Veren Diğer Öğretim Elemanları:	-
16	Koordinatör İletişim Bilgileri:	Arş.Gör.Dr. Elif ACAR BİLGİN elifab@uludag.edu.tr
17	Dersin WEB adresi:	
18	Dersin Amacı:	Dersin amacı, lisans öğrencilerini Türkiye'nin coğrafi ve kültürel çeşitliliğinin bir ürünü olan kırsal alanlardaki mimarlık mirası hakkında bilgilendirmektir. Kırsal mimarinin araştırılması ve belgeleme yöntemleri, kırsal mimarinin malzeme, yapım tekniği ve mimari özellikleri, Türkiye'de kırsal mimarlık mirasının korunması ile ilgili sorunlar ve yasal düzenlemeler hakkında bilgi verilmesi amaçlanmaktadır.
19	Dersin Mesleki Gelişime Katkısı:	Bu ders, mimar adaylarının eğitimleri sırasında aldıkları mimari belgeleme ve koruma derslerine ek olarak, mimarlık öğrencilerine kırsal alanlardaki mimari mirasın belgelenmesi, değerlendirilmesi ve korunması konularında bilgi sağlayacaktır. Ayrıca, mimarlık mesleğinin kırsal alanlardaki rolü ve katkısı üzerine bir tartışma açacaktır.
20	Dersin Öğrenme Kazanımları:	
	1	Anadolu'nun geleneksel mimari özellikleri hakkında bilgi sahibi olmak
	2	Kırsal alanlarda kültürel ve doğal miras değerlerini anlamak ve tartışmak
	3	Kırsal mimarlık mirasının korunması için yöntem ve fikir geliştirmek
	4	Türkiye'de kırsal mimarlık mirasının koruma sorunlarını tartışmak
	5	Kırsal alanlarda yapılacak çağdaş tasarımlar için yerel mimari hakkında veri oluşturmak
	6	
	7	
	8	
	9	
	10	

21	Dersin İçeriği:	
Hafta	DERS İÇERİKLERİ	
	Teorik	Uygulama
1	Tanışma, ders içeriği ve programı hakkında bilgilendirme	
2	Mimari koruma kavramları ve kırsal mimarlık mirasının korunması	
3	Anadolu'nun Coğrafi Özellikleri ve Anadolu'da Geleneksel Mimari	
4	Anadolu'da Geleneksel Yapım Teknikleri ve Yapı Malzemeleri	
5	Anadolu'da Geleneksel Yapım Teknikleri ve Yapı Malzemeleri	
6	Kırsal mimarlık mirası örnekleri	
7	Alan Çalışması (teknik gezi)	
8	Türkiye'de kırsal mimarlık mirası koruma çalışmaları	
9	Öğrenci Sunumları ve Tartışma	
10	Öğrenci Sunumları ve Tartışma	
11	Kırsal Alanlarda Kültürel ve Doğal Miras Değerleri	
12	Kırsal Mimarlık Mirasının Koruma Sorunları ve Kırsal Mimarlık Mirasına Yönelik Riskler	
13	Öğrenci Sunumları ve Tartışma	
14	Genel Değerlendirme ve Tartışma	
22	Acar Bilgin, E. (2023). Kırsal Mirasın Kültürel Peyzaj Yaklaşımı ile Korunması için bir Model Önerisi: İznik Gölü Havzası Örneği [Yayınlanmamış doktora tezi]. Bursa Uludağ Üniversitesi. Ahunbay, Z. (2011). Tarihi çevre koruma ve restorasyon (6. baskı). Yapı-Endüstri Merkezi (YEM) Yayınları. Ahunbay, Z. Kültürel Mirasını Koruma İlke ve Teknikleri. YEM Yayınları, İstanbul. Akbayar, N. (2001). Osmanlı yer adları sözlüğü. Tarih Vakfı Yurt Yayınları. Aşanlı, M. (2016). Geleneksel Yapı Teknikleri Doğal ve Ekolojik Yaşam Rehberi. Yeni İnsan Yayınevi. Bektaş, C. (2001). Halk Yapı Sanatı. Literatür Yayıncılık, İstanbul, 2001. Batur, A. ve Öymen, Ş. G. (2005). Doğu Karadeniz'de Kırsal Mimari. Milli Reasürans, İstanbul, 2005. COGITO (1999). Bir Anatomi Dersi: Ev. Cogito Dergisi Sayı 18. Yapı Kredi Yayınları. ÇEKÜL. (2012). Anadolu'da Kırsal Mimarlık. ÇEKÜL Vakfı Yayınları. ÇEKÜL-TKB. (2013). Güney Marmara Kırsal Miras Strateji Raporu Kültür Öncelikli Bölgesel Yol Haritaları. https://www.cekulvakfi.org.tr/proje/2013-vizyon-planlari ÇEKÜL. (2020). Kırsal Mirasın İzinde ÇEKÜL Kırsal Miras Programı. (Haz. Ahmet Onur Altun, Alp Arısoy, Hüma Sıvarun, Uğur Erkan, Zehra Güngördü), ÇEKÜL Vakfı Yayınları. Çorapçıoğlu, K., Arpacıoğlu, Ü. (2010). Balıkesir kırsalında yöresel doku ve mimari özelliklere uygun yapılaşmanın yaygınlaştırılması-Balıkesir kırsalında fiziksel çevre analizleri. MSGSÜ Döner Sermaye İşletmesi Müdürlüğü Yayınları.ÇEKÜL, 2015. Kültür Rotaları Planlama Rehberi. Çevre ve Kültür Değerlerini Koruma ve Tanıtma Vakfı (ÇEKÜL) ve Tarihi Kentler Birliği Yayınları. Elbas, A. (Ed.). (2014). Bursa köylerinde geleneksel mimari ve arkeoloji-I. Bursa Büyükşehir Belediyesi Kültür	

Ders Kitabı, Referanslar ve/veya Diğer Kaynaklar:

- A.Ş. Yayınları.
Eldem, S. H. (1954). Türk Evi Plan Tipleri. İstanbul: İTÜ Mimarlık Fakültesi Yayınları.
Eres, Z. ve Akın, N. (2016). Türkiye kırsal mimarlık mirasının belgelenmesi: Tarihsel süreç, yeni yaklaşımlar. Z. Eres (Ed.), Mimari ve arkeolojik koruma kültürü üzerine yazılar (s. 197-216). Arkeoloji ve Sanat Yayınları.
Eres, Z. (2008). Türkiye’de planlı yerleşmelerin tarihsel gelişimi ve Erken Cumhuriyet Dönemi planlı kırsal mimarisinin korunması sorunu [Yayınlanmamış doktora tezi]. İstanbul Teknik Üniversitesi.
Eres, Z. (2013). Türkiye’de geleneksel kırsal mimarinin korunması: Tarihsel süreç, yasal boyut. K.K. Eyüpgiller ve Z. Eres (Ed.), Prof. Dr. Nur Akın’a Armağan Mimari ve Kentsel Koruma (s. 457-469). Yapı-Endüstri Merkezi (YEM) Yayınları.
Eres, Z. (2016). Türkiye’de geleneksel köy mimarisini koruma olasılıkları. Ege Mimarlık, (92): 8-13.
Eres, Z. ve Güler, K. (2021). İklim krizi karşısında kırsal mirastan alınabilecek dersler. Mimarist, (75): 51-64.
Güler, A. C. (2018). Gökçeada’nın kültürel peyzaj değerlerinin belirlenmesi ve korunmasına yönelik ilkeler [Yayınlanmamış doktora tezi]. İstanbul Teknik Üniversitesi.
Güler, A. C. (2019). Tarihi kırsal peyzaj kavramının getirdiği yeni açılımlar. Mimarist, (66): 30-40
Güler, K. 2016. Türkiye’de nüfusunu yitiren kırsal yerleşimlerin korunması için bir yöntem önerisi: Ödemiş-Lübbey köyü örneği [Yayınlanmamış doktora tezi]. İstanbul Teknik Üniversitesi.
ICOMOS Meksika. (1982). Tlaxcala declaration on the revitalization of small settlements [Küçük yerleşimlerin yeniden canlandırılması üzerine Tlaxcala bildirgesi. <https://www.icomos.org/en/resources/charters-and-texts>
ICOMOS Türkiye (2013). ICOMOS Türkiye mimari mirası koruma bildirgesi 2013. <http://www.icomos.org.tr/?Sayfa=Icomostuzukleri&dil=tr>
ICOMOS-IFLA. (2017). ICOMOS-IFLA principles concerning rural landscapes as heritage [Miras olarak kırsal peyzajlarla ilgili ICOMOS-IFLA ilkeleri]. <https://www.icomos.org/en/resources/charters-and-texts>
Kaplanoğlu, R. (Ed.) (2015). Avdancık ve Seçköy köyleri. Bursa, Osmangazi Belediyesi Yayınları.
Kaplanoğlu, R. (Ed.). (2017). Selçukgazi ve Karabalıkcık köyleri. Bursa, Osmangazi Belediyesi Yayınları.
Kazmaoğlu, M., and U. Tanyeli. 1979. Anadolu Konut Mimarisinde Bölgesel Farklılıklar. Yapı Dergisi, No: 33, 1979/3 29–41.
Kızılkuşak, R. T. (2019). Construction techniques of traditional houses in Cumalıkızık village, Bursa (Turkey) [Yayınlanmamış yüksek lisans tezi]. Orta Doğu Teknik Üniversitesi.
Kuban, D. 1966. Türkiye’de Malzeme Koşullarına Bağlı Geleneksel Konut Mimarisi Üzerine Bazı Gözlemler. Mimarlık, 36:14–20.
Kuban, D., ed. 1982. ‘Türk Ev Geleneği Üzerine Gözlemler. Türk ve İslam Sanatı Üzerine Denemeler, 195–209. İstanbul: Arkeoloji ve Sanat Yayınları.
Kuban, D. 2000. Tarihi Çevre Korumanın Mimarlık Boyutu Kuram ve Uygulama. YEM Yayınları, İstanbul.
Küçükerman, Ö. 1991. Anadolu’daki Geleneksel Türk Evinde Mekân Organizasyonu Açısından Odalar. İstanbul: TTOK Yayını.
Madran, E. ve N. Özgönül. 2005. Kültürel ve Doğal Değerlerin Korunması. Mimarlar Odası Yayınları, Ankara.
Özgüner, O. 1970. Köyde Mimari Doğu Karadeniz. Ankara: ODTÜ, Mimarlık Fakültesi Yayını.
Özaslan, N. ve Özkut, D. (ed.). 2010. Mimari Korumada Güncel Konular. Anadolu Üniversitesi Yayınları No: 2049, Mühendislik Mimarlık Fakültesi Yayınları No: 11
Öztürk, R. B., Çahantimur, A. ve Özgünler, S. A. (2017)

		Examining Authenticity of Traditional Turkish Houses in Bursa, A UNESCO Heritage Site. The Historic Environment: Policy & Practice, 8 (1): 3-24. https://doi.org/10.1080/17567505.2017.1295559 Sey, Y. (1999). Tarihten Günümüze Anadolu'da Konut ve Yerleşme. Tarih Vakfı Yayınları. Şahin Güçhan, N. (2018) History and Characteristics of Construction Techniques Used in Traditional Timber Ottoman Houses, International Journal of Architectural Heritage, 12:1, 1-20, DOI: 10.1080/15583058.2017.1336811 Türkiye Vakıf Abideler ve Eski Eserler I, II, III, IV. Vakıflar Genel Müdürlüğü Yayını.
--	--	---

23	Değerlendirme	
YARIYIL İÇİ ÇALIŞMALAR	SAYISI	KATKI YÜZDESİ
Ara Sınav	1	20.00
Kısa Sınav	0	0.00
Ödev	1	20.00
Yıl Sonu Sınavı	1	60.00
Toplam	3	100.00
Yıl içi çalışmalarının Başarıya Oranı		40.00
Finalin Başarıya Oranı		60.00
Toplam		100.00
Kullanılan Ölçme ve Değerlendirme Yaklaşımları	Ders kapsamında yapılan sunumlar, okumalar, araştırmalar, öğrenci sunumları, ödevler ara sınav ve final sınavında değerlendirilmektedir.	
24	AKTS / İŞ YÜKÜ TABLOSU	

ETKİNLİK	SAYISI	Süresi (Saat)	Toplam İş Yüğü (Saat)
Teorik Dersler	14	2.00	28.00
Uygulamalı Dersler	0	0.00	0.00
Sınıf Dışı Ders Çalışma Süresi (Ön çalışma, pekiştirme)	14	3.00	42.00
Ödevler	2	9.00	18.00
Projeler	0	0.00	0.00
Arazi Çalışmaları	0	0.00	0.00
Arasınavlar	1	1.00	1.00
Diğer	0	0.00	0.00
Yarıyıl Sonu Sınavı	1	1.00	1.00
Toplam İş Yüğü			90.00
Toplam İş Yüğü / 30 saat			3.00
Dersin AKTS Kredisi			3.00

25	PROGRAM YETERLİLİKLERİ İLE DERS ÖĞRETİM KAZANIMLARI İLİŞKİSİ TABLOSU															
	PY1	PY2	PY3	PY4	PY5	PY6	PY7	PY8	PY9	PY10	PY11	PY12	PY13	PY14	PY15	PY16
ÖK1	4	3	4	1	1	1	1	2	2	2	5	0	0	0	0	0
ÖK2	4	3	4	1	1	1	1	2	2	2	5	0	0	0	0	0

ÖK3	4	3	4	1	1	1	1	2	2	2	5	0	0	0	0	0
ÖK4	4	3	4	1	1	1	1	2	2	2	5	0	0	0	0	0
ÖK5	4	3	4	1	1	1	1	2	2	2	5	0	0	0	0	0
ÖK: Öğrenme kazanımlar PY: Program yeterlilikleri																
Katkı Düzeyi:	1 çok düşük			2 Düşük			3 Orta			4 Yüksek			5 Çok Yüksek			